

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lenky Oulíkové a soudců JUDr. Davida Krysky a Mgr. Miroslava Makajeva ve věci

žalobce: **K. M.,**
bytem X,

proti
žalovanému: **Zeměměřičský a katastrální inspektorát v Praze,**
se sídlem Pod Sídlištěm 1800, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2019, č. j. ZKI-PR-O-32/515/2019-5,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Odůvodnění:

Vymezení věci a podání účastníků

1. Žalobce se domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), kterým bylo k jeho odvolání změněno rozhodnutí Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrálního pracoviště Benešov (dále jen „katastrální úřad“) č. j. OR-858/2018-201-49. Katastrální úřad svým rozhodnutím nevyhověl nesouhlasu žalobce s neprovedením opravy chyby v katastrálním operátu podle § 36 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“), týkající se pozemku parc. č. X v katastrálním území Č. (dále též „Pozemek“). Žalovaný napadeným rozhodnutím upravil formulaci výroku, věcně se s rozhodnutím katastrálního úřadu ztotožnil.
2. Žalobce namítá, že katastrální úřad zrušil lomový bod (určený hraničním kamenem), který zde byl od nepaměti, v důsledku zpracování dat pořízených fotogrammetrickou metodou, kdy pracovník (chybně) určil průběh části východní hranice Pozemku podle oplocení.

Žalovaný v odůvodnění rozhodnutí tvrdí, že tehdejší vlastníci svým podpisem v soupisu nemovitostí potvrdili souhlas s výsledkem šetření a s vyznačeným průběhem hranic. Ve skutečnosti podpis na str. 104 soupisu nemovitostí č. 188 nedává souhlas se změnou hranic (v soupisu není uvedena změna ani důvod změny). Dále v žalobě a v replice žalobce popisuje pochybení, jichž se měly správní orgány při obnově katastrálního operátu dopustit.

3. Žalovaný ve svém vyjádření uvedl, že z obsahu žaloby není zřejmé, jaký lomový bod byl zrušen.

Z obsahu náčrtů o místním šetření č. 188, 189 a 208 je zřejmé, že za východní hranici pozemkové parcely č. X bylo jejím vlastníkem a uživatelem pozemkové parcely č. X označeno oplocení pozemku, které bylo následně zaměřeno jako spojnice podrobných bodů č. 188-143 (severovýchodní lomový bod pozemkové parcely č. X), 188-204 (v náčrtu označen jako „lom“) a 188-203 (jihovýchodní lomový bod pozemkové parcely č. X). Jak již bylo uvedeno

v rozhodnutí katastrálního úřadu, souhlas s výsledkem šetření a s vyznačeným průběhem hranic pozemku svým podpisem potvrdil v soupise nemovitostí č. 188 M. K. (nar. 28. 10. 1929) za vlastníka pozemkové parcely č. X, v soupise nemovitostí č. 189 Č. V. za vlastníka pozemkové parcely č. X a v soupise nemovitostí č. 208 zástupce Středočeských státních lesů Benešov, Lesní závod K. za uživatele pozemkové parcely č. X. Východní hranice je evidována v souladu s výsledky nového mapování. Jak již bylo uvedeno v napadeném rozhodnutí, vlastníci a jiní oprávnění měli možnost v souladu s ustanovením § 16 odst. 3 zákona č. 344/1992 Sb., o katastru nemovitostí České republiky (katastrální zákon), ve lhůtě 15 dnů ode dne, kdy skončilo vyložení obnoveného katastrálního operátu, podat proti obsahu obnoveného katastrálního operátu námitky. Podle Protokolu o výsledcích řízení o námitkách č. j. 201 02648/97 založeného ve spisu katastrálního úřadu pod č. j. OR-858/2018-201-28 bylo podáno 11 námitek. Námitku nepodal nikdo z vlastníků předmětných hranic parcel. Platnost obnoveného katastrálního operátu byla vyhlášena dne 3. 11. 1997.

4. Žalovaný dále uvedl, že obnova operátu novým mapováním nemůže být již z podstaty věrnou kopií operátu, který má nahradit, což plyne z § 3 zákona č. 22/1964 Sb., o evidenci nemovitostí, protože orgány geodézie měly při obnově operátu evidence nemovitostí postupovat v souladu se skutečným právním stavem. Jak již bylo uvedeno v napadeném rozhodnutí, v případě hranic parcely č. X (a tím i hranice této parcely s parcelou č. X) nešlo o změnu hranic pozemku, ale o proces obnovy operátu novým mapováním. Tento proces nelze hodnotit jako změnu, která vyžaduje souhlas příslušných vlastníků a při které dochází ke změně vlastnických práv. Žalovaný k tomu uvádí, že dle náčrtu o místním šetření č. 188 nedošlo ke změně hranic stavební parcely č. 574 pouze k jejímu novému geometrickému a polohovému určení v rámci nového mapování.

5. Při jednání před soudem dne 18. 6. 2021 setrval žalobce na svém procesním stanovisku (žalovaný se jednání neúčastnil). Soud neprovedl důkaz listinami předloženými žalobcem, neboť tyto listiny jsou dílem součástí správního spisu, který měl soud k dispozici a jímž

se v soudním řízení důkaz neprovádí, dílem je pak vyhodnotil jako nadbytečné, jelikož nemohou nic změnit na níže uvedeném závěru, že vytýkanou vadu nelze odstranit pomocí opravy zřejmého omylu.

Skutková zjištění

6. V letech 1987 až 1993 proběhlo v katastrálním území Č. mapování Základní mapy velkého měřítko. Dle tehdy platné právní úpravy bylo provedeno místní šetření, jehož výsledky jsou zdokumentovány v soupisech nemovitostí a v náčrtech o místním šetření. Výsledky této činnosti byly využity pro vyhlášení obnoveného katastrálního operátu. Proti operátu bylo podáno celkem 11 námitek, žádná z nich se netýkala Pozemku. Platnost obnoveného katastrálního operátu byla vyhlášena dne 3. 11. 1997.
7. Dne 4. 12. 2018 podal žalobce návrh na opravu chyby podle § 36 katastrálního zákona. Katastrální úřad po prošetření neshledal důvody k provedení opravy chyby ve smyslu ustanovení § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, a proto dne 7. 1. 2019 vydal oznámení o neprovedení opravy chyby v údajích katastru nemovitostí č. j. OR-858/2018-201-19. Dne 6. 2. 2019 byl katastrálnímu úřadu doručen nesouhlas žalobce s neprovedením opravy chyby datovaný dnem 5. 2. 2019. Dne 21. 3. 2019 vydal katastrální úřad rozhodnutí, kterým nesouhlasu žalobce s neprovedením opravy nevyhověl. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání, o kterém žalovaný rozhodl napadeným rozhodnutím. V odůvodnění uvedl, že k opravě chyby dle § 36 odst. 1 katastrálního zákona lze přistoupit jen tehdy, pokud se jedná o chybné údaje, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru, nebo chyba vznikla nepřesností při podrobném měření, zobrazení předmětu měření v katastrální mapě a při výpočtu výměr parcel, pokud byly překročeny mezní odchylky stanovené prováděcím předpisem. Otázkou, co to je zřejmý omyl, se zabýval již Nejvyšší správní soud, který uvedl, že obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (případy chyb v psaní a počítání, zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či opomenutí zapsat údaj obsažený v podkladové listině), tak omyl právní (zápis právního vztahu, který právní řád nezná, nebo zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Jedná se o omyl způsobený činností pracovníka katastru. Nejvyšší správní soud také uvedl, že omyl je charakteristický tím, že je v něm obsažen lidský činitel, a proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem. Omyl musí být zřejmý. Katastrální úřad tedy nesmí přistoupit k opravě chyby, která je nejasná nebo sporná. K námitce, že katastrální úřad nedoložil souhlas vlastníka se změnou hranic Pozemku, žalovaný uvedl, že tehdejší vlastníci svým podpisem v soupisu nemovitostí potvrdili souhlas s výsledkem šetření a s vyznačeným průběhem hranic. I tato skutečnost je podrobně uvedena na třetí straně napadeného rozhodnutí. V případě hranic Pozemku nešlo o změnu hranic, ale o proces obnovy operátu novým mapováním. Tento proces nelze hodnotit jako změnu, která vyžaduje souhlas příslušných vlastníků, a při které dochází ke změně vlastnických práv. Dle náčrtu o místním šetření č. 188 nedošlo ke změně hranic, pouze k jejímu novému geometrickému a polohovému určení v rámci nového mapování.

Posouzení žalobních bodů

Shodu s prvopisem potvrzuje: B. M.

8. Soud po zjištění, že žaloba je včasná a jsou splněny i další podmínky jejího věcného projednání napadené rozhodnutí přezkoumal a dospěl k závěru, že podaná žaloba není důvodná.
9. Úvodem soud pokládá za nezbytné vymezit rozsah soudního přezkumu v projednávané věci. Napadené rozhodnutí je rozhodnutím, kterým nebylo vyhověno žádosti o opravu zřejmého omylu dle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Úkolem soudu je tudíž v první řadě posoudit nikoli to, zda proces obnovy katastrálního operátu v devadesátých letech proběhl zcela v souladu se zákonem a věcně správně, ale to, zda namítané pochybení je možné odstranit v řízení dle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. Z důvodů uvedených níže dospěl soud k závěru, že takový postup možný není.
10. Podle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona na písemný návrh vlastníka nebo jiného oprávněného nebo i bez návrhu opraví katastrální úřad chybné údaje katastru, které vznikly zřejmým omylem při vedení a obnově katastru.
11. Pojem „zřejmý omyl“ nedefinuje žádný právní předpis a jeho vymezení tak bylo ponecháno judikatuře, od jejíchž závěrů nemá soud důvodu se odchýlit. Tímto pojmem se zabýval Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 17. 1. 2008, č. j. 1 As 40/2007-103, ve kterém uvedl, že *„vyčerpávající definice slovního spojení ‚zřejmý omyl‘ dosud v judikatuře ani v odborné literatuře provedena nebyla, ostatně taková definice by byla velmi obtížná. Neurčitý pojem zřejmý omyl je tudíž potřeba vykládat vždy v souvislosti s konkrétním případem. Obecně sem lze zařadit jak omyl týkající se skutkových okolností (error facti - zejména případy chyb v psaní a počítání, jako zápis jiných údajů, zápis údajů neobsažených v podkladové listině či např. i opomenutí zapsat údaj v podkladové listině obsažený), tak omyl právní (error iuris - např. zápis právního vztahu, který právní řád nezná, či zápis skutečnosti na základě listiny, která nesplňuje požadavky stanovené katastrálním zákonem). Tento omyl bude přitom pravidelně způsoben činností pracovníka katastru. Omyl je totiž charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem (např. změnu právní úpravy zápisů do katastru či zničení katastrálního operátu v důsledku požáru či obnovy katastrálního operátu; zde nelze rozpor se skutečným stavem napravit opravou zřejmého omylu, nýbrž cestou revize či obnovy katastrálního operátu)“*. Podle rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 8. 2012, č. j. 57 A 93/2010-57, se *„musí jednat o takový omyl, který je naprosto evidentní již při povrchním zkoumání. Bude-li třeba ke zjištění omylu provést podrobné zkoumání právní úpravy či skutkových okolností, o zřejmý omyl se jednat nebude. Institut opravy chybných údajů v katastru není řádným ani mimořádným opravným prostředkem proti úkonům katastrálního úřadu, ale institutem sloužícím k opravě evidentně chybných údajů katastru“*. V rozsudku ze dne 31. 10. 2012, č. j. 5 As 62/2011-61, pak Nejvyšší správní soud uvedl, že *„omyl je charakteristický vždy tím, že je v něm obsažen lidský činitel. Jako omyl proto nelze posuzovat objektivní skutečnosti způsobující nesoulad katastru se skutečným stavem (zde nelze rozpor se skutečným stavem napravit opravou zřejmého omylu, nýbrž cestou revize či obnovy katastrálního operátu)“*. Výše uvedené závěry o nutnosti restriktivního chápání pojmu zřejmý omyl ve smyslu § 8 zákona č. 344/1992 Sb. zůstávají i nadále použitelné,

jelikož ustanovení § 36 katastrálního zákona je obsahově obdobné předcházející úpravě (srovnej např. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 11. 12. 2019, č. j. 14 A 56/2017-61).

12. V projednávané věci žalobce označil za chybu zkreslení hranice a výměry pozemku v důsledku vyřazení historického mezníku při obnově katastrálního operátu. Toto pochybení (pokud by k němu skutečně došlo) však požadavky shora citované judikatury na zřejmý omyl evidentně nesplňuje. Proces obnovy katastrálního operátu novým mapováním je poměrně náročná a odborná činnost, při které se prolínají specifické geodetické postupy se stanovisky vlastníků pozemků zjištěnými (zejména) při zjišťování průběhu hranic. Otázky identity jednotlivých mezníků (lomových bodů) jsou pak často předmětem sporů ve správních i navazujících soudních řízeních ve věci námitek proti obnovenému katastrálnímu operátu (srovnej např. rozsudek zdejšího soudu ze dne 9. 6. 2020, č. j. 46 A 118/2013-318). V projednávané věci je zřejmé (a žalobce to ani nezpochybňuje), že proti obnovenému katastrálnímu operátu nebyly podány námitky týkající se Pozemku. Jinými slovy, tehdejší vlastník Pozemku (ani vlastník pozemku přilehlého) provedenou obnovu nezpochybnili. Otázky, zda došlo při obnově ke správnému určení lomových bodů či co přesně bylo obsahem souhlasu vlastníků, mají své místo v řízení o námitkách proti obnovenému katastrálnímu operátu a mohou způsobit nezákonnost obnoveného katastrálního operátu. V žádném případě však tato případná pochybení nepředstavují zřejmý omyl, který by bylo možno opravit postupem dle § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona.
13. Pro úplnost soud dodává, že rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 7 As 71/2008-48, jehož se žalobce dovolává, na projednávanou věc nedopadá, jelikož projednávaná věc se týká obnovy katastrálního operátu novým mapováním a (jak vyplývá též z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 6. 2008, č. j. 1 As 46/2008-134) obnova operátu novým mapováním nemůže být již z podstaty věrnou kopií operátu, který má nahradit. Sama skutečnost, že se obnovený katastrální operát zcela neshoduje s předchozími evidencemi a listinnými podklady, nemusí nutně znamenat ani nesprávnost provedené obnovy, tím spíše pak nepředstavuje zřejmý omyl ve smyslu § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona. V případě obnovy katastrálního operátu novým mapováním si lze zřejmý omyl přestavit jen výjimečně (např. při zjevné početní či písarské chybě). Jak již bylo řečeno výše, otázka výběru lomového bodu takovou chybou není. Pokud se pak žalobce domnívá, že došlo k chybě podle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního zákona, pak podmínkou pro odstranění takové chyby je předložení odpovídajícího výsledku zeměměřičských činností a předložení písemného prohlášení vlastníků (§ 44 odst. 3 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí), čemuž by (nejsou-li vlastníci ve sporu o průběh hranice mezi pozemky) nemělo stát nic v cestě. Ani jeden z těchto dokumentů však žalobce nepředložil, proto nepřipadal v úvahu ani postup podle tohoto ustanovení. Soud zdůrazňuje, že aktivita musí být na straně žadatele – je to tedy žadatel (a nikoli katastrální úřad), kdo je povinen dodat potřebné doklady, nikoli pouze upozornit na možnou chybu v podrobném měření. Pro úplnost soud dodává, že na náležitosti postupu dle § 36 odst. 1 písm. b) katastrálního

zákona (a nutnost předložení shora uvedených dokumentů pro takový postup) žalovaný v napadeném rozhodnutí žalobce výslovně upozornil.

14. Vzhledem k tomu, že soud neshledal žalobní body důvodnými a nezjistil ani žádnou vadu, k níž by byl povinen přihlédnout i bez námítky, byla žaloba zamítnuta jako nedůvodná (§ 78 odst. 7 s. ř. s.). Argumentací žalobce dokládající nesprávnost obnovy katastrálního operátu se soud podrobněji nezabýval, neboť jeho úkolem je posoudit nikoli správnost a zákonnost procesu obnovy, ale pouze to, zda došlo ke zřejmému omylu ve smyslu § 36 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona.
15. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nebyl v řízení úspěšný, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Procesně úspěšnému žalovanému soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť mu v řízení nevznikly žádné náklady převyšující náklady na běžnou administrativní činnost.

Poučení :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. června 2021

Mgr. Lenka Oulíková, v. r.
předsedkyně senátu